

## Család és szolgálat

„Isten Országát csak olyan emberek építhetik fel,  
akiknek van idejük mások szolgálatára.”

(Bulányi György: Bokorlelkiség)

A család zártnak mondható működési egysége kiváló lehetőség arra, hogy az odatartozók – ha akarnak – túlléphessenek önmagukon. A szolgálatra nevelődés is a jó példával kezdődik. A szülők egymásért és gyermekeikért élése olyan természetes alap, amely a működéshez nélkülözhetetlen, de a szolgálatra nevelődés szempontjából még nem elég. A családon túlmutató szolgálatok emelnek a családi, kollektív önzés fölé. Gyermekeink sokkal jobban és szívesebben szoktak kifelé szolgálni, mint befelé: ezt kötelességnek (kötelezőnek), am azt szabadon megélt önkibontakozásnak élik meg, sikerélménnyel párosulva.

### 1. Alapfeltétel: a szolgálat

#### szellemének kialakítása

Az önzés negatív erőterében a másokért élés jézusi szelleme csak tudatos önneveléssel alakítható ki. Ennek alapja, hogy belássuk: nekem van szükségem a szolgáló életvitelre. Mások szükségállapota mozgósító kihívás arra, hogy munkálhassam az immanens Isten Országát, vagyis a magam boldogságát és az üdvösségemet is. Ez a szemlélet megment attól, hogy irrealitásokba ringassam magamat a szolgálat sikerességét, hatékonyságát illetően. A méltatást végső soron a rejtekben is látó Atyánkra bízhatom, hatékonyságomat pedig majd kialakítja az élet, magam sem tudhatom, hogyan.

### 2. Veszélyek a szolgálatban

Kimondott „igen”-ek, vállalásaink irreális végletei: sorvadó vállalási kedv és túlvállaló világ-megváltó álmok.

A vállalási kedv családon belüli sorvadása adódhat lustaságra való hajlamból, kihasználtsági érzésből, parancsuralmi légkör elleni tiltakozásból... A megkeseredett szolgálat is szolgálat, csak elhal benne a továbbfejlődés csírája. Jó esetben az ebből való kimenekülés a családon túli, mások iránti szolgálatkészségben nyilvánul meg. Kiút a figyelmes, méltató, a kérni és buzdítani tudó családi légkörben van, amibe az is belefér, hogy a családon kívüli lelkes szolgálatot is méltatni tudjuk.

A családi túlvállalás nem hagy „szabad vegyértéket”, ingyencselédi élethelyzetet mutat. Ebből nem az idejét jó kedvvel adó szolgálat, hanem a mártír lelkületű görcsösség alakul ki. A megoldás iránya a szépen megbeszélte közteherviselés felé mutat, amelyben az alkalmasság és a szükség rugalmasan helyére kerül.

### 3. A család a szolgáló

#### életforma kirepítő fészke

A szülők számára tudatosan vállalt szolgálati alapterület. A gyermekek számára szolgálati iskola. A család minden tagja számára pedig erőforrás a jézusi másokért éléshez, a családon túli területeken.

A rossz életvezetésük felé ott-honról és testvérbaráti családokból tanult, megküzdött, hiteles és működő ötletek továbbajándékozása a hatékony, főként, ha ez kellő szerénységgel történik. Ez a szolgálat közérzetjavító hatása: kamatozik a családi küszködés eredménye, és ez öröm a szolgálónak, öröm a megsegítettnek is. Nem helyette, hanem érte és vele szolgáltunk, hogy a megsegített személy fejlődhessen. Ez a jézusi tudatátalakítás életvezetésre vonatkozó része.

A „bokros” belső segítség olyan, mint egy nagyobb létszámú, önálló családokat létbe segítő családi szolgálat. Magunkat segítjük. Tesszük ezt, mert szolgálni jó, szükségét csökkenteni-megoldani kötelesség. Együvé tartozásunk nagy szolgálati gyümölcse, hogy amint az én családom tagjai mozdulnak a szükségét szenvedő irányába, úgy számíthatok magam is erre, ha ilyen helyzetbe kerülök. Az Istenbe vetett ösbizalom alapja, hogy számíthatunk egymásra.

### 4. Nagyszülői szolgálatok

Gyermekeink házasságot kötnek, és családdá bővülnek. Ez az életük idő- és energiagazdálkodásának módosítását kell, hogy jelentse. Ahol ez nem valósul meg, vagy nem jól valósul, ott a gyermekvállalás mások nyakára történik. Nagy családok esetében a testvérek, kisebbekben a nagyszülők lehetnek ezek az „ ingyencse-

lédek”. Ez az erősnek látszó fogalom vészcsengő. Ugyanis senki nem spórolhatja meg a maga nevelését, megtérését azzal, hogy mások idő- és energiagazdálkodására építve működteti gyermekgondozási, felügyeleti, nevelési munkáját. Szülőkké váló gyermekeink sem spórolhatják meg ezt. Akik ezen akarnak spórolni, azok a szülők gondolják, hogy például gyermekeiknek az iskola nemcsak oktatási, hanem elsődleges nevelési fóruma is, a nagyszülő pedig az unokák főállású pesztonkája („nyugdíjas, ráér”). Az ilyen szülővé vált gyermek gondolja szeretetlenségnek azt, ha a nagyszülő nemet mond egy-egy felkérésre. Lehet a szolgálattal is vétkezni? Lehet. Minden olyan szolgálat, amely mások komfortzónájának megóvása érdekében történik, ártalmas is lehet. Ilyen a világjáró nyaralási szokásokat, a pihenési, regenerálódási szükségleten túli önkényeztető, a hobbikat rendszeresen biztosító gyermekvigyázás. „Hadd menjenek, annyira szeretik ezt!” Ilyen a gyermekgondozás megtanulását a fiatal szülők számára kiiktató mindennapi unokaellátás. Ilyen a saját gyermekeink kárára erőltetett karrierépítés. Ezek a példák a végtelenségig folytathatók...

A nagyszülőnek is kell az önfegyelem. A használni, nem pedig ártani akaró szolgálat fegyelme. A szeretet világos fogalma megmenthet a kegyességbe, nagymami-nagypapai aranyosságba csomagolt aránytévesztésektől. A „ráérő” nyugdíjas nem valakik helyett él, hanem valakikért él; gyermekeiért, unokáiért él. Istennek tetsző az az élet, amely életet: „megtanít (szóval és példával) halászni, és nemcsak halat tesz folyton az asztalra”. A világos szeretetfogalom koncentrikus körökben él és működik. Egy hívó ember életében ez ilyen köröket jelenthet: Isten és én, Isten-én-hitvestársam, Isten-én-hitvesem-gyermekeink, Isten-én-hitvesem-gyermekeink-unokáink...

**Király Ignác**